

Ахметова З.Б.
к.э.н., ассоциированный профессор, заведующая кафедрой «Бизнес-технологии»
НАО «КазНУ им. аль-Фараби»,
Товма Н.А.
доктор (PhD), к.э.н., заместитель заведующей кафедрой «Бизнес-технологии»
НАО «КазНУ им. аль-Фараби» по НИД и МС.

Роль и значение цифровизации в системе высшего образования

Цифровая экономика является важнейшим драйвером инноваций, экономического роста и конкурентоспособности страны в долгосрочной перспективе. Благодаря цифровым технологиям упрощается повседневная жизнь людей, меняются производственные отношения, устройство экономики и образования, возникают новые требования к коммуникациям, вычислительным мощностям, развиваются информационные системы и сервисы.

Как отмечается в послании главы государства Республики Казахстан Токаева К.К. «Единство народа и системные реформы - прочная основа процветания страны», что для Казахстана крайне важны трансферт современных цифровых технологий, внедрение элементов Индустрии 4.0. Экспорт услуг и товаров цифровой отрасли к 2025 году должен достичь как минимум 500 млн долларов. При этом важно возвращать и усиливать отечественный IT-сектор. Стране нужны молодые, образованные, мотивированные кадры. В рамках Национального проекта по цифровизации необходимо подготовить не менее 100 тысяч высококлассных IT-специалистов [1]. Для решения данной задачи нужно, естественно, усилиться в кадровом плане. В связи с этим, кафедра «Бизнес-технологии» НАО «Казахского национального университета им. аль-Фараби» готовит специалистов в области маркетинга и логистики на всех уровнях обучения (бакалавриат-магистратура-докторантура), используя в учебном процессе современные IT технологии.

Образовательные программы кафедры «Бизнес-технологии» НАО «КазНУ имени аль-Фараби» построены на основе опыта передовых ВУЗов и влияния цифровизации.

Кафедра «Бизнес-технологии» НАО «КазНУ им. аль-Фараби» нацелена на построение глобальной траектории развития через программы академической мобильности и двойного диплома по специальностям: 7M04130 «Международный маркетинг», 7M11302 «Международная логистика», приобретения передовых цифровых навыков и уникальных контактов с ведущими вузами. В частности кафедра «Бизнес-технологии» тесно сотрудничает с Российским университетом дружбы народов, занимающего 325 место в рейтинг QS, что обеспечивает быстрое профессиональное развитие и конкурентные преимущества на рынке труда.

Передовые информационные технологии, переход к индустрии 4.0, цифровому производству и Интернет-торговле заставляют по-новому посмотреть на логистику как на инструмент развития и укрепления конкурентоспособности бизнеса. Ведущие компании, имеющие службы логистики и департаменты управления цепями поставок в своей структуре, активно внедряют современные цифровые технологии и инновации на базе искусственного интеллекта, интернета вещей, робототехники.

Кафедра «Бизнес-технологии» НАО «Казахского национального университета имени аль-Фараби» готовит специалистов по специальности 7B11301 «Логистика (по отраслям)», которые способны принимать эффективные комплексные управленческие решения и организовывать деятельность в области цифровой логистики в соответствии с международными стандартами и лучшей мировой практикой. Они занимаются не только оперативной работой, но и стратегическими задачами по усовершенствованию бизнес-процессов в цепях поставок, реорганизации логистики в компаниях.

При подготовке специалистов по образовательной программе 7B04129 «Маркетинг» выпускники НАО «Казахского национального университета им. аль-Фараби» получают

прикладные знания и овладевают маркетинговыми технологиями обеспечения бизнеса-компаний и продвижения бренда в развивающейся цифровой среде. Содержание образовательных программ по специальности маркетинг построено с учетом новых координат современной индустрии: цифровизации, интрнеационализации, использовании big data, искусственного интеллекта, социальных медиа, формирование мета-навыков будущего.

При кафедре «Бизнес-технологии» действует центр «Smart Marketing and Logistics». Направления деятельности центра: учебно-образовательная деятельность, создание научных школ и междисциплинарных курсов, консалтинг, участие в отечественных и международных грантовых конкурсах. Результаты Центра Smart Marketing and Logistics заключаются в проведении маркетинговых и внутриорганизационных исследований.

Для чтения лекций привлекаются зарубежные ученые, в области цифровизации и IT, в частности Isaias Scalabrin Bianchi, PhD, ассоциированный профессор из Федерального университета Санта-Катарины (Бразилия) и Толуев Юрий Иванович, хабилитированный доктор естественных наук, доктор технических наук, профессор Института Транспорта и Телекоммуникаций (Латвия).

С развитием цифровой экономики появляются новые специальности, требующие применение цифровых навыков. При этом возникает необходимость совершенствовать регулирование цифровой экономики в системе высшего образования. Для совершенствования нормативного регулирования цифровой экономики Республики Казахстан предлагается принять Закон «О цифровой экономике», стандарты развития цифровизации и цифровой кодекс. Таким образом для оптимального использования цифровых технологий и расширения масштабов высших учебных заведений на национальном и международном уровнях необходимы сотрудники с правильным сочетанием технических, деловых, межличностных и творческих навыков.

СПИСОК ЛИТЕРАТУРЫ

1. Послание главы государства Республики Казахстан Токаева К.К. «Единство народа и системные реформы- прочная основа процветания страны»-25 февраля 2022 года.

Жоғары оқу орындарында білім беру жүйесінің ерекшеліктері

Чемирбаева М.Б.

Бизнес-технологиялар кафедрасының
аға оқытушысы,

Турлыбекова Н.М.

Бизнес-технологиялар кафедрасының
аға оқытушысы

Товма Н.А.

Бизнес-технологиялар кафедрасының
Доценті м.а.

Жоғарғы оқу орнында білім беру жүйесінің жоғарғы көрсеткіші қазіргі уақытта әлемдегі елдің әлеуметтік-экономикалық дамуымен байланысты өзекті тақырыптардың бірі болып табылуда. Елдің мәртебесі оның білім беру жүйесімен, әлеуетін іске асыру деңгейімен анықталатыны белгілі, оның негізгі көрсеткіші әлемдік жоғары оқу орнының рейтингі болып саналады. Жоғары оқу орны мәртебесін әлемдік сарапшылардың бағалауына қосу, атап айтқанда жетекші әлемдік университеттермен тең немесе салыстырмалы ұстанымның болуы елдің жоғары білімінің бәсекеге қабілеттілігінің белгісі және инновацияларды уақтылы енгізудің нәтижесі ретінде салыстырылуы мүмкін. Мақалада жоғары білім беру саласының даму ерекшеліктері қарастырылады.

Кілтті сөздер: білім беру менеджменті, білім беру, Ұлттық университет, посткеңестік кеңістіктегі жоғары білім.

Жоғары оқу орындарының жетістіктерін алатын болсақ олардың әлемдік деңгейде танылуы, қазіргі уақытта білім беру қызметтерінің халықаралық нарығында жоғары білім беру жүйесінің бәсекеге қабілеттілігінің шешуші факторы болып табылады. Соңғы жылдары білім беру саласында жаһандану үдерістерінің дамуына байланысты талапкерлер үшін отандық университет жүйелері мен оқу орталықтары арасындағы инвестициялаудың әртүрлі нысандарында бәсекекелестікті байқауға болады. Жоғары оқу орындарының әлемдік рейтингтерін жоғарылату әлемдегі білім беру саласындағы жаһандану және бәсекелестікті арттыру процестерімен байланысты. Егер университет әлемдік рейтингке жетекші орындарға мысалы: «Топ 10, Топ 50, Топ 100 немесе тіпті Топ 500» болса, онда бұл оның талапкерлер үшін ғана емес, жұмыс берушілер, инвесторлар үшін де тартымдылығын арттырады, сондай-ақ жоғары білім беру жүйесінде мемлекеттің қосымша субсидияларын қамтамасыз етеді [1].

Жаһандану және интеграциялық процестер жағдайында кеңестік дәуірден кейінгі елдердің жоғары білім беру жүйесін дамыту қажеттілігін алатын болсақ, олардың әлемдік жалпы білім беру стандарттарын қолдануға тиімділігін көрсетеді. Атап айтатын болсақ әлемнің барлық жетекші елдеріндегі 2500-ден астам жоғары оқу орындарын бағаласақ, жаһандық

рейтингтік жүйе бұл процестерде маңызды рөл атқарады. Жоғары оқу орындарының рейтингтегі сол елдің тиісті имиджін қалыптастыруға және бірқатар маңызды параметрлер бойынша, мысалы, адами әлеуетті дамыту индексі, елдің бәсекеге қабілеттілігі және т.б. оның позициясын жақсартуға үлес қосуды қамтамасыз етеді. Яғни, рейтингтер жоғары білім беру ұйымдары тиімділігінің, олар ұсынатын қызметтердің сапасын жоғарғы сатыда көрсету жанама көрсеткіші болып табылады, нәтижесінде жоғары оқу орындары қызметінің параметрлерін бағалау, ол әдістемелерінің кең ауқымын қолдана отырып, күрделі кешенді процесс деп айтуға болады. Қазіргі уақытта академиялық қоғамда университеттердің рейтингтеріне немесе жоғары оқу орындарын бағалау критерийлері мен процедураларына немқұрайлы қарау, яғни оларға сәйкес келу дәрежесі деген екі жақты көзқарас қалыптасқан. Осылайша, рейтингтегі орын сол елдің жоғары оқу орындарында білім берудегі көрсетілетін қызметтің бәсекеге қабілеттілігі мен сапасының көрінісі болып табылады.

Кафедра «Бизнес-технологии» НАО «Казахского национального университета им. аль-Фараби» готовит специалистов в области маркетинга и логистики, используя в учебном процессе современные IT технологии.

На основе опыта передовых ВУЗов и влияния цифровизации построены образовательные программы кафедры «Бизнес-технологии» НАО «КазНУ имени аль-Фараби».

Кафедра «Бизнес-технологии» НАО «КазНУ им. аль-Фараби» нацелена на построение глобальной траектории развития через программы академической мобильности и двойного диплома по специальностям: 7M04130 «Международный маркетинг», 7M11302 «Международная логистика», приобретение передовых цифровых навыков и уникальных контактов с ведущими вузами. В частности кафедра «Бизнес-технологии» тесно сотрудничает с Российским университетом дружбы народов, занимающего 325 место в рейтинг QS, что обеспечивает быстрое профессиональное развитие и конкурентные преимущества на рынке труда.

Кафедра «Бизнес-технологии» НАО «Казахского национального университета имени аль-Фараби» готовит специалистов на всех уровнях подготовки (бакалавриат-магистратура-докторантура) по специальности 7B11301 «Логистика (по отраслям)», которые способны принимать эффективные комплексные управленческие решения и организовывать деятельность в области цифровой логистики в соответствии с международными стандартами и лучшей мировой практикой. Они занимаются не только оперативной работой, но и стратегическими задачами по усовершенствованию бизнес-процессов в цепях поставок, реорганизации логистики в компаниях.

При подготовке специалистов по образовательной программе 7B04129 «Маркетинг» на всех уровнях подготовки (бакалавриат-магистратура-докторантура) выпускники НАО «Казахского национального университета им. аль-Фараби» получают прикладные знания и овладевают маркетинговыми технологиями обеспечения бизнеса-компаний и продвижения бренда в

развивающейся цифровой среде. Содержание образовательных программ по специальности маркетинг построено с учетом новых координат современной индустрии: цифровизации, интрнеационализации, использовании big data, искусственного интеллекта, социальных медиа, формирование мета-навыков будущего.

При кафедре «Бизнес-технологии» действует центр Smart Marketing and Logistics. Направления деятельности центра: учебно-образовательная деятельность, создание научных школ и междисциплинарных курсов, консалтинг, участие в отечественных и международных грантовых конкурсах. Результаты Центра Smart Marketing and Logistics заключаются в проведении маркетинговых и внутриорганизационных исследований.

Для чтения лекций привлекаются зарубежные ученые, в частности Isaias Scalabrin Bianchi, PhD, ассоциированный профессор из Федерального университета Санта-Катарины (Бразилия). Индекс Хирша -5. Толуев Юрий Иванович, хабилитированный доктор естественных наук, доктор технических наук, профессор Института Транспорта и Телекоммуникаций (Латвия).

Қазақстандық ғалымдар Аманкелдин А.А. және Шалабаева С.Е. еліміздің әлеуметтік-экономикалық дамуындағы жоғары кәсіптік білім берудің ролін, оның бәсекеге қабілеттілігін арттыру проблемаларын зерттеуде. Атап айтатын болсақ, Кирдасинова К.А. және басқа да авторлар Қазақстандық университеттердің, соның ішінде ұлттық университеттердің QuacquarelliSymonds (QS) халықаралық рейтингіндегі жетістіктері туралы және бір жағынан шетелдік студенттердің жоғары білім туралы қазақстандық диплом алуға деген қызығушылығы барын және олардың алдында тұрған кедергілер туралы өз ғылыми еңбектерінде көрсетті. Осылайша, А.С. Епифанцева халықаралық білім беру рейтингтері, ол көрсеткен кемшіліктерге қарамастан, белгілі бір елдің жоғары оқу орындарының бәсекеге қабілеттілігінің маңызды көрсеткіші мемлекеттің ұлттық инновациялық жүйесінің даму деңгейінің индикаторы болып табылады деп санайды [2].

Қазақстан Республикасының жоғары білім беру ұйымдарының жағдайы мен серпіні білім беру жүйесін зерттеушілер, шетелдік университеттердің, отандық және халықаралық білім беру және әлеуметтік-гуманитарлық ұйымдардың ынтымақтастығына мүдделі стейкхолдерлер үшін көбірек қызығушылық тудырады. Кейбір университеттер кеңес заманында қоғамда бедел мен құрметке ие болды. Яғни, Қазақстанда ең танымал жоғары оқу орындарының бірі қазіргі Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті, Абай атындағы Қазақ ұлттық педагогикалық университеті, Е.А. Бөкетов атындағы Қарағанды мемлекеттік университеті, Т.Рысқұлов атындағы Қазақ экономикалық университеті болып саналды [3].

Айта кетсек медициналық жоғарғы оқу арасында Алматы және Қарағанды; ауыл шаруашылығы институттары арасында - Қазақ ұлттық аграрлық университеті; техникалық институттар арасында – Қ.Сәтбаев атындағы Қазақ ұлттық техникалық университеті ерекше орын алады. Елімізде шет мемлекеттердің азаматтары қатарындағы қазақ диаспорасының өкілдеріне, атап айтқанда Қытай, Өзбекстан, Қырғызстан азаматтарына білім

беру гранттарының берілуі аталған елдердің азаматтары қатарындағы студенттер санының едәуір өсуіне себеп болды. Білім беру саласында Пәкістанмен мен Үндістан және Ауғанстан қол қойылған халықаралық келісімдердің бірқатар шарттарын орындау осы мемлекеттердің азаматтары қатарынан студенттер ағынының артуының негізгі көрсеткіші болып отыр [4].

Қазақстан Республикасының азаматтары арасынан студенттер санының азаюы жағдайында шетелден білім алушыларды тарту ұлттық жоғары білім беру жүйесінің жұмыс істеуін қамтамасыз ету үшін тиімді шешім болып табылады. Атап айтқанда, жоғары оқу орындарын ірілендіру және өңірлік жоғары оқу орындарын қолдау басымдығын ұлғайту қажет деп есептеймін. Өңірлердегі отандық ғалымдардың жарияланымдық белсенділігіне кедергі келтіретін негізгі проблемалардың бірі шет тілдерін меңгерудің кәсіби деңгейінің жеткіліксіздігі және әлемдік үрдістерді жеткілікті деңгейде зерделеуге мүмкіндік бермейтін Thomson Reuters және Scopus базаларында индекстелген Халықаралық ғылыми журналдардың базаларына еркін қолжетімділіктің болмауы. Қазақстан Республикасының жоғары білім беру жүйесінде ғылыми кадрларға қойылатын біліктілік талаптарын негізсіз қатаңдату, бұдан басқа халықаралық ынтымақтастықты күшейту есебінен профессор-оқытушы құрамының ғылыми халықаралық жобаларға немесе ғылыми зертханалардағы қызметке қатысуы үшін бағдарламалар әзірлеу қажетті кездестіруге болады [5].

Көптеген аймақтық университеттерде зертханалар мен жобалар түрінде ғылыми және материалдық базаның болмауы, яғни олардың нәтижелері ғылыми әлемде пікір алмасуға лайықты ғылыми әзірлемелердің көзі болып табылады.

Қорыта айтқанда, жоғары білім беру ұйымдарын беделді университеттік рейтингтерде ілгерілетелу тиімділігі әлемдік қоғамдастықтың қазақстандық жоғары кәсіптік білім берудің бәсекеге қабілеттілік деңгейін айтарлықтай жоғары бағалайтыны белгілі. Мемлекеттік жоғары оқу орындарының, оның ішінде ұлттық жоғары оқу орындарының басым қатысуы, олардың тиімді жұмыс істеу әдістері мен қолдау тетігін одан әрі құру туралы қорытындылауға болады. Қазақстан облыстарында ұлттық зерттеу оқу ұйымдарын құратын болса, өңірдегі білім жүйесінің дамуына маңызды жобаларды әзірлеу және жүзеге асыру есебінен шалғай аймақтар әлеуметтік-экономикалық дамып бәсекеге қабілетті болуын ынталандырады. Нәтижесінде қазақстандық жоғары білім саласы үшін қызмет етудің ұқсас жағдайлары мен олар тап болатын проблемалардың салдарынан басқа мемлекеттердің, бірінші кезекте ТМД мемлекеттерінің тәжірибесі пайдалы болады деп ойлаймын.

Әдебиеттер тізімі

1. Kirdasinova K.A., Turmakhanbetova S.S., Shayakhmetova S.T., Mukadzhanova A.G. & Nurmukhametov N.N. (2016). Innovative development of the education system in the Republic of Kazakhstan. *International Business Management*, 10(16), 3449-3460

2. Linton J., 2018. Quiet Contributors: The Role of the Arts, Humanities and Social Sciences in Innovation. Foresight,

3: 6-12. 3. Подберезкина А.И., Большова А.Н., Podberezkina O.A. (2012). Современные университеты – кузница идеи, технологии креативного класса. Modern universities are a forge of ideas, technologies and creative class] // Вестник Московского государственного института международных отношений, 2: 231-244.

4. Rucker Schaeffer P., Fischer B., Queiroz S., 2018. Beyond Education: The Role of Research Universities in Innovation Ecosystems. Foresight, 2: 50- 61.

5. Adambekova A.A. and Amankeldi N.A. 2015. The impact of government regulation on creating conditions to ensure quality of higher education. Actual Problems of Economy., 171: 89-98

РАЗВИТИЕ РАБОТЫ КРУЖКОВ

bilim-all.kz/article/17833

РАЗВИТИЕ РАБОТЫ КРУЖКОВ В КАЗНУ ИМЕНИ АЛЬ-ФАРАБИ

Әңгімелер / Мақалалар, Қызықты деректер / Пайдалы мәліметтер
karlamussa 03.05.2022 0 0 1

Сурет жоқ
Товма
Наталия
Александровна

Кружок "Маркетинговое агентство", организован с целью совершенствования научной работы со студентами и молодыми учеными кафедры, повышения качества подготовки квалифицированных специалистов для работы в различных отраслях экономики Республики Казахстан. А также на создание необходимых условий для формирования и развития интереса к научной деятельности, поддержки талантливых молодых ученых и формирования кадрового потенциала страны. Кружок "Маркетинговое агентство" имеет важное значение для повышения конкурентоспособности студента на рынке труда.

Студенты специальности «Маркетинг» и «Логистика» с 13 по 15 октября 2021 года посетили международную выставку «Транспорт и логистика» - TransLogistica Kazakhstan 2021. Организаторами данного мероприятия является казахстанская выставочная компания "ITECA", Атакент Экспо при поддержке Министерства индустрии и инфраструктурного развития Республики Казахстан. В числе участников выставки - администрации морских портов, железных дорог и специальных экономических зон Казахстана и зарубежья; ТЛЦ; логистические компании; производители и дилеры автотехники; вагоностроительные и ремонтные заводы; поставщики оборудования для оснащения логистических центров; производители складского оборудования; компании, занимающиеся обработкой и складированием грузов; разработчики программного обеспечения, научные и технологические компании, представляющие IT-решения для транспортной отрасли, технологии для автоматизации процессов и системной интеграции. В результате посещения выставки студенты получили дополнительную информацию по своей специальности. Также, студентам поступили предложения о прохождении стажировки от компаний-участников выставки. В целом, выставка «Транспорт и логистика» - TransLogistica Kazakhstan 2021 прошла на очень высоком уровне и оказалась полезной для наших студентов.

21 октября 2021 года кафедра был организован онлайн-вебинар на современную и

Студенттер енді сынақ кітапшасын ұстап жүрмейді
09.04.2022 18:19

НАҚЫЛ СӨЗДЕР

Құран түсінең кешпейсің баз.
Тағдыр — тәрбие, Алла — ұстаз.
- **Нарша Булгакбаев**

Қол қысқа, ой ұзын, арман биік.
Қол ұзын болса әгер, құтылмас еді-ау арман деген бәтшағар.
- **Ғабиден Мұстафин**

Сыр сипағанды, жаман адам қадірді білмейді.
- **Ғабиден Мұстафин**

Жалғандық оқтың астында шыдас бермейді.
- **Бауыржан Момышұлы**

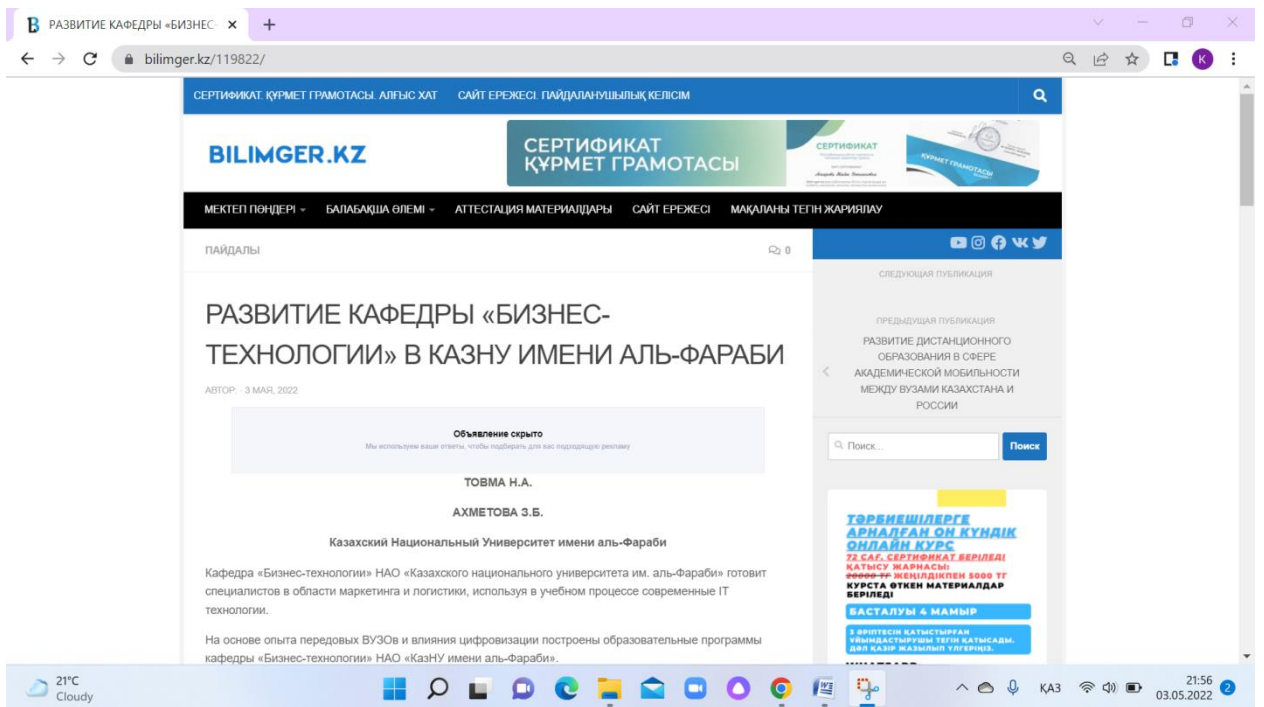
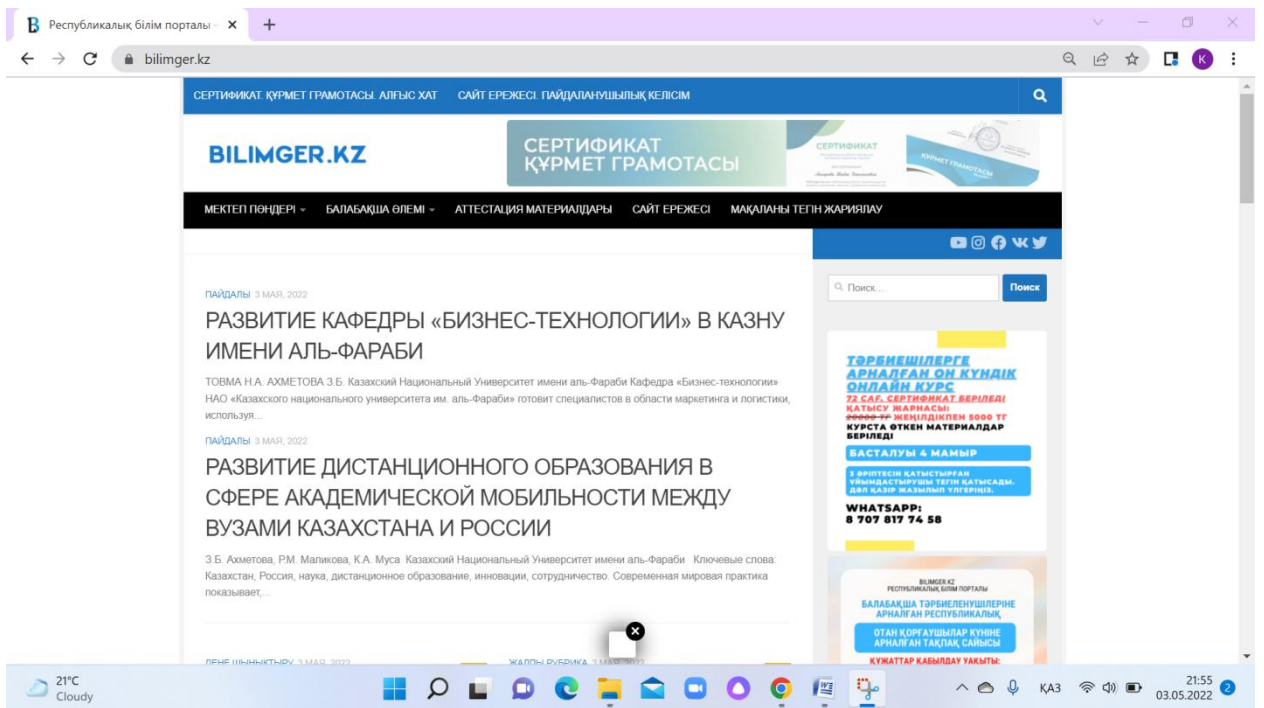
БАРЛЫҚ НАҚЫЛ СӨЗДЕР

БАРЛЫҚ АВТОРЛАР

23°C Cloudy

21:44 03.05.2022

<https://bilim-all.kz/article/17833>

<https://bilimger.kz/119822/>